

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 10/2019

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

The ability to evaluate arguments in scientific texts : measurement, cognitive processes, nomological network, and relevance for academic success at the university [Schopnost hodnotit argumentaci ve vědeckých textech : měření, kognitivní procesy, nomologická síť a důležitost pro akademický úspěch na univerzitě] / Hannes Münchow, Tobias Richter, Sarah von der Mühlen, Sebastian Schmid -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 89, č. 3 (September) (2019), s. 501-523.

Hodnocení neformálních argumentů je klíčovým prvkem v chápání vědeckých textů a ve vědecké gramotnosti. Předložená studie zkoumala nomologickou síť (nomologie - zákony podobné přírodním zákonům, ale logicky nevysvětlitelné, prostě jen existující) univerzitních studentů, kterou používali pro svou argumentaci při vysvětlování vědeckých textů. Zjišťovala dále důležitost této schopnosti pro akademický úspěch. Zúčastnilo se 225 univerzitních studentů ze sociálních a vzdělávacích oborů a byli zkoumáni na základě online testu AJT (Argument Judgement Test), který hodnotil jejich úsudky. Hodnoceno bylo jejich epistemologické mínění (týkající se vědeckého poznání) a jejich verbální inteligence. Ukázalo se, že zpracovat nevěrohodné argumenty bylo pro respondenty složité, a správné odpovědi vyžadovaly vynaložení většího úsilí. To se ale pozitivně odráží v akademickém úspěchu.

univerzita ; student ; výzkum ; přírodní vědy ; argumentace ; schopnost ; prospěch ; práce s textem ; přírodní zákon ; věrohodnost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474757>

2.

Contributions of the Home Literacy Environment and Underlying Language Skills to Preschool Invented Writing [Podíl gramotnosti domácího prostředí a základní jazykové dovednosti pro předškolní vynalézavé psaní] /

Hilde Hofslundsengen, Jan-Eric Gustafsson, Bente Eriksen Hagtvet -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 63,
č. 5 (August) (2019), s. 653-669.

Studie zkoumá, jaké povědomí existuje o dovednosti vynalézavého psaní u pětiletých dětí a jaký vliv má gramotnost domácího prostředí na základní jazykové dovednosti předškolních dětí. Výzkumu se zúčastnilo 111 norský hovořících dětí (průměrný věk 5, 7 let, z toho 58 dívek) a jejich rodiče. Testování probíhalo individuálně. Měřítkem bylo vzdělání a gramotnost rodičů, jazykové schopnosti dítěte (slovní zásoba, znalosti písmen, fonologické povědomí, čtení slov nebo vět, psaní písmen, slov nebo vět). Výsledky ukázaly, že v průměru děti dosáhly v testech psaní slov nízkého skóre; variace uvnitř skupin v počátečním psaní však byly na vysoké úrovni; vzdělání rodičů významně souviselo s prostředím domácí gramotnosti, což se přímo týkalo slovní zásoby i fonologického povědomí a nepřímo souviselo se schopnostmi vynalézavého psaní.

dítě ; předškolní dítě ; předškolní věk ; předškolní výchova ; gramotnost ; slovní zásoba ; fonologie ; rané učení ; počáteční čtení ; počáteční psaní ; rodinné prostředí ; rodičovská odpovědnost ; rodinná výchova ; rodičovská role ; vzdělání ; vztah rodiče-dítě ; Norsko ; vynalézavost

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474674>

3.

The cognitive and academic benefits of Cogmed : A meta-analysis

[Kognitivní a akademické výhody metody Cogmed : analýza vědecké literatury] / N. Deniz Aksayli, Giovanni Sala, Fernand Gobet -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [14], č. 27 (June) (2019), s. 229-243.

Cogmed trénink pracovní paměti je komerční kognitivně-vzdělávací program určený k posílení kapacity pracovní paměti. Nízká kapacita pracovní paměti je spojována s poruchami učení, jako je například dyslexie, s poruchou pozornosti s hyperaktivitou (ADHD) nebo s pacienty s poškozením mozku. Naopak zvýšená kapacita pracovní paměti je významným předpokladem školní

úspěšnosti. Uvedená analýza padesáti vědeckých studií na toto téma zkoumá účinky využívání metody Cogmed na kognitivní a školní výsledky u dětí.

paměť ; učení ; nepozornost ; hyperaktivita ; ADHD ; porucha učení ; dyslexie ; cvičení ; vzdělávací program ; poškození mozku ; školní úspěšnost ; analýza vědecké literatury ; krátkodobá paměť ; pracovní paměť ; trénink paměti

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474605>

4.

Exploring educators' professional learning ecologies in a blended learning environment [Výzkum tzv. profesních ekologií učení v prostředí kombinovaného vzdělávání] / Maria Ranieri, Mario Giampaolo, Isabella Bruni -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 50, č. 4 (July) (2019), s. 1673-1686.

Koncept ekologie učení je poměrně nový, objevuje se na začátku 21. století a je jím označován soubor fyzických nebo virtuálních prostorů poskytujících příležitosti k učení a zahrnující jedinečné konfigurace zdrojů a interakcí (Barron 2006). Příspěvek prezentuje a diskutuje výsledky studie zkoumající tento koncept u pedagogů z různých oblastí vzdělávání - účastníků vzdělávacího programu poskytovaného formou blended learning. Data od jednotlivých účastníků byla shromažďována formou e-portfolia. Ukázalo se, účastníci zaujímají odlišné postoje, někteří si více než ostatní uvědomovali svou vlastní profesionální roli než ostatní, a také že odlišná profesní identita jednotlivých účastníků vede k rozdílům v oblasti ekologie učení, v níž hrají prvky jako je formální nebo neformální vzdělávání, kulturní artefakty, osobní zkušenosti, kolegové nebo pracovní zkušenosti odlišnou roli.

učitel ; další vzdělávání učitelů ; blended learning ; pedagogické povolání ; sebeuvědomění ; identita ; role učitele ; virtuální učební prostředí ; výsledek výzkumu ; Itálie ; ekologie učení ; e-portfolio

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474589>

5.

Familienklassen : ein Präventionskonzept für die Schule [Rodinné třídy : koncept školní prevence] / Kerstin Gerlach-Haus, Stephanie Sting -- ger

In: Behindertenpädagogik : Vierteljahresschrift für Behindertenpädagogik und Integration Behinderter in Praxis, Forschung und Lehre -- ISSN 0341-7301 -- Roč. 58, č. 3 (2019), s. 318-325.

Príspevek se věnuje konceptu rodinných tříd v Německu. Mají být zakládány s tím cílem, aby rodiče své děti (především jde o děti se sociálně-emočním hendikepem - děti úzkostné, s problémy koncentrace, oběti šikany apod.) výrazněji podporovali a pomohli jim lépe se vypořádávat s obtížemi prvních tříd školního vzdělávání. Koncept vychází z modelu rodinné terapie (Multi-Family Therapy), jejímž autorem je psychiatr a psychoterapeut Eia Asen. Príspevek seznamuje s průběhem pěti vyučovacích hodin, které rodiče se svými dětmi absolvují.

rodiče ; rodičovská účast ; třída ; koncepce ; cíl výchovy ; počáteční vyučování ; školní prostředí ; prevence ; sociální adaptace ; emocionální adaptace ; sociálně znevýhodněný ; emocionální narušenost ; dítě ; handicap ; úzkost ; koncentrace ; šikanování ; pedagogická podpora ; školní vzdělávání ; terapie ; rodina ; psychiatr ; psychoterapeut ; vyučovací hodina ; Asen, Eia, ; Asen, Eia, ; SRN ; rodinná třída

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474560>

6.

Farbe in die Theorie bringen! [Oživte teorii!] / Gudrun Salmhofer -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: DUZ Magazin -- ISSN 1613-1290 -- Roč. 75, č. 8 (2019), s. 52-55.

Dobře propracovaná vědecká teorie je nutná, ale je potřebné ji také studentům vhodně zprostředkovat. Článek se věnuje inovativním přístupům při výkladu teorie na vysokých školách. Důležitá je srozumitelnost i ve výběru jazykových prostředků. Přínosná je diskuze, propojování teoretických otázek, jejich aplikace na současné problémy a posterové prezentace. Na základě interakcí mezi vyučujícími a studenty je možno konkretizovat didaktické metody, jež jsou přiměřené danému situačnímu kontextu. V souladu se studijním zaměřením se využívají i politické debaty, exkurze, návštěvy knihoven, společné prezentace a úprava článků na wikipedii a další aktivity navazující na přednášky na VŠ.

teorie ; inovace ve vzdělávání ; výklad ; student ; jazyk ; vysoká škola ; diskuse ; prezentace ; interakce ; vztah učitel-student ; vysokoškolský pedagog ; didaktika ; vyučovací metoda ; politika ; exkurze ; knihovna ; aktivita ; poster ; Wikipedie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474440>

7.

Flipped learning and parent engagement in secondary schools : a South Australian case study [Převrácené učení a zapojení rodičů na středních školách : případová studie z jižní Austrálie] / Melissa Bond -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational technology -- ISSN 0007-1013 -- Roč. 50, č. 3 (May) (2019), s. 1294-1319.

Zapojení rodičů do výuky, které je významným faktorem příznivě ovlivňujícím prospěch a zájem žáků o učení, klesá po přechodu dítěte ze základní na střední školu. Důvodem je větší náročnost učiva a složitost úloh i menší ochota žáků vypracovávat úlohy a učit se spolu s rodiči. Aby byly tyto bariéry překonány, byl vyvinut model aplikující princip tzv. převrácené třídy, jehož cílem je zlepšit vyšší úroveň myšlení a dovednosti spolupráce a zvýšit transparentnost úloh pro rodiče. Studie realizovaná formou případové studie ve dvou středních školách na jihu Austrálie se zaměřila na hodnocení tohoto nového přístupu vedoucími pracovníky škol, žáky a učiteli. Výsledky ukázaly, že zatímco záměr zvýšit zájem a odpovědnost žáků v přístupu k učení se podařilo naplnit, transparentnost pro rodiče se prozatím nepodařilo zlepšit, protože školy neodhadly, co rodiče znají a oč se zajímají.

rodičovská účast ; učení ; domácí úkol ; příprava na vyučování ; střední škola ; forma výuky ; rozvíjení schopností ; vztah rodiče-škola ; pedagogický výzkum ; případová studie ; výsledek výzkumu ; Austrálie ; převrácená třída

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474541>

8.

Formative Assessment Practices and the School Social Climate : a New Approach to the Subject Based on a Study Conducted in Poland

[Formativní hodnotící postupy a školní sociální klima : nový přístup k problematice na základě studie provedené v Polsku] / Aleksandra Tłuściak-Deliowska, Monika Czyżewska -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: New educational review / -- ISSN 1732-6729 -- Roč. [17], č. 1 (vol. 55) (2019), s. 30-41.

Předmětem předložené kvantitativní studie byly postupy formativního hodnocení používané učiteli základních škol ve vztahu k sociálnímu klimatu školy. Téma formativního hodnocení bylo v polských výzkumných studiích řešeno velmi zřídka a souvislost mezi formativním hodnocením a školním prostředím nebyla dosud vůbec prozkoumána. Studie se zúčastnilo 491 žáků a 60 učitelů. Zjištění naznačují, že: 1) učitelé používají činnosti, které tvoří formativní hodnocení, v různé míře; 2) školy se výrazně liší ve svých přístupech k formativnímu hodnocení, 3) sociální klima ve zkoumaných školách je pozitivní, 4) praxe formativního hodnocení je v pozitivním vztahu se školním prostředím. Doplněno grafem a tabulkami.

základní škola ; školní prostředí ; klima třídy ; sociální působení ; interpersonální vztahy ; hodnocení ; hodnocení žáka ; formativní hodnocení ; metoda hodnocení ; inovace ve vzdělávání ; komparace ; pedagogický výzkum ; výsledek výzkumu ; Polsko ; sociální klima

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474561>

9.

Forschendes Lernen prüfen : hochschuldidaktische Gedanken zu einer Theorie des Prüfens [Jak zkoušet badatelsky orientované učení : didaktické ideje k teorii zkoušení na vysokých školách] / Gabi Reinmann -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Pädagogik -- ISSN 0044-3247 -- Roč. 65, č. 4 (2019), s. 608-626.

Autorka uvádí svůj příspěvek poukazem na skutečnost, že navzdory častým vysokoškolským testům a zkouškám chybí v akademickém prostředí důkladně zpracované didaktické teorie zkoušení. Dále předkládá vlastní návrh na didaktickou teorii zkoušení v oblasti badatelsky orientovaného učení na vysokých školách a popisuje a analyzuje jednotlivé fáze takového typu ověřování znalostí: přednáška, konzultace studenta s vyučujícím, klauzurní práce, prezentace výsledků bádání.

didaktika ; zkušební systém ; test ; vysokoškolské studium ; vysoká škola ;
teorie ; badatelsky orientovaná výuka ; analýza ; znalost ; přednáška ;
konzultace ; vysokoškolský pedagog ; student ; prezentace ; výsledek výzkumu ;
klausurní práce

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474239>

10.

„Kalejdoskop emocij“ : razvitije emocional'noj sfery detej [Kaleidoskop
emocí : rozvíjení emocionální sféry dětí] / A. Cybina, L. Kameneva -- rus

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN
0012-561X -- Roč. 91, č. 8 (2019), s. 4-7.

Dospělí, kteří vychovávají malé dítě, často zapomínají věnovat se i jeho emoční
stránce. Děti následně neumějí projevit, poznat, ale hlavně kontrolovat své
emoce. Učitelky z jedné mateřské školy v Kazani představují svou Kostku
emocí, která slouží nejen k rozvíjení dětských schopností, ale také jako
diagnostický nástroj. Představují hry, které se s kostkou dají hrát a rozvíjejí
emoční stránku dítěte: Rozehraj pohádku, Veselý zajíček, Sestav portrét,
Obličejíky, Nakresli emoci, Emoce na plátně. Popis her doplněn fotografiemi.

předškolní výchova ; předškolní dítě ; výchova dítěte ; emoce ; rozvíjení
schopností ; hra ; pedagogická diagnostika ; mateřská škola ; pedopsychologie ;
Rusko

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474636>

11.

**Modul'nyje programmy : metodičeskaja pomošč' roditeljam doškol'nikov,
polučajuščich semejnoje obrazovanije** [Modulové programy : metodická
pomoc rodičům předškolních dětí, které se vzdělávají doma] / N. Levšina,
S. Jurevič, L. Sannikova, N. Stepanova -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy:
9

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN
0012-561X -- Roč. 91, č. 7 (2019), s. 11-14.

Poslední část článku se zabývá vyučovacími bloky modulových programů. Rozebírá jednotlivé bloky, tentokrát se věnuje bloku diagnostickému a metodickému. Ukazatele komunikačních dovedností u dětí ve věku 3-4, 4-5, 5-6 a 7-8 let. Metodický blok - úroveň dialogické mluvy dítěte. Rady pedagogů-praktiků. Závěrem článek přináší seznam literatury určené rodičům dětí v domácí předškolní výchově.

předškolní dítě ; domácí vzdělávání ; řečová dovednost ; komunikační schopnost ; dialog ; vývoj dítěte ; vývoj řeči ; rodiče ; spolupráce ve výchově ; program ; Rusko ; modul

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474395>

12.

Positive Pädagogik : Design for Human Flourishing [Pozitivní pedagogika : design pro rozkvět osobnosti] / Olaf-Axel Burow -- ger

In: Pädagogische Führung : Zeitschrift für Schulleitung und Schulberatung -- ISSN 0939-0413 -- Roč. 30, č. 4 (2019), s. 124-126.

Článek se věnuje psychickým problémům (vyčerpání, vyhoření, deprese) žáků, studentů i vyučujících v německých školách všech stupňů. Zabývá se možnostmi, které nabízí principy pozitivní pedagogiky. Vytváření tzv. pozitivního designu ve škole zahrnuje kromě funkční účelnosti a estetického vzhledu školních budov a interiéru rovněž organizaci učebního prostoru, pěstování dobrých mezilidských vztahů a přátelskou atmosféru při vyučování.

pedagogika ; rozvoj osobnosti ; psychická zátěž ; syndrom vyhoření ; deprese ; žák ; student ; učitel ; škola ; stupeň vzdělání ; estetika ; školní budova ; učební prostředí ; interpersonální vztahy ; klima školy ; výuka ; SRN ; design ; pozitivní pedagogika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474400>

13.

Schulische Teilhabe während und nach onkologischen Erkrankungen aus Sicht von Klinikschullehrkräften spezialisierter Akutkliniken [Školní účast během a po onkologických onemocněních z pohledu učitelů působících na

specializovaných klinikách akutní péče] / Annett Thiele, Dorothea Heinze -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Zeitschrift für Heilpädagogik -- ISSN 0513-9066 -- Roč. 70, č. 2 (2019), s. 60-75.

V dětství a dospívání postihuje podle nejnovějších údajů rakovina 2 děti (či adolescenty) z tisíce. Příspěvek přináší výsledky kvalitativně-empirické pilotní studie, která se zaměřila na to, jaký přínos poskytují dětem a dospívajícím během jejich vysoce stresové léčby učitelé působící v nemocnicích a jak mohou přispět k opětovnému začlenění dětí a dospívajících do běžného školního života po onkologické nemoci. Bylo zjištěno, že učitelé hrají klíčovou roli v pedagogické i psychické opoře těchto pacientů. Německý školský systém však kvůli nedostatečné podpoře mimoškolních aktivit není dostatečně připraven na dlouhodobou péči o žáky z řad onkologických pacientů.

nemocnice ; nemoc ; nemocný ; rakovina ; dítě ; adolescent ; učitel ; empirický výzkum ; pilotní projekt ; kvalitativní výzkum ; výsledek výzkumu ; vzdělávání ; znalost ; stres ; terapie ; integrace žáka ; role učitele ; školní život ; pedagogická podpora ; psychika ; školství ; podpora ; mimoškolní vzdělávání ; péče o dítě ; péče o mládež ; SRN

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474351>

14.

Something old, something borrowed, and something Froebel? : the development of origami in early childhood education in Japan [Něco starého, něco nového a něco z Fröbla? : vývoj origami v předškolním vzdělávání v Japonsku] / Yukiyo Nishida -- eng

In: Paedagogica historica -- ISSN 0030-9230 -- Roč. 55, č. 4 (August) (2019), s. 529-547.

Origami skládají děti v Japonsku už 140 let. Je to nejoblíbenější dětská aktivita a je součástí kurikula předškolního vzdělávání. Technika skládání papíru byla do Japonska importována z Číny v 7. století. Kolem r. 1870 se výroba papírových skládaček stala jedním z nástrojů vzdělávání, transformovaným do Japonska ze Západu díky novým metodám Friedricha Fröbela v předškolní výchově. To, co dnes nazýváme origami, se vyvinulo jako nová metoda skládání papíru sloučením tradic papírových skládanek v Německu a Japonsku.

předškolní výchova ; historické hledisko ; tradice ; dějiny pedagogiky ; Fröbel, Friedrich, ; Fröbel, Friedrich, ; Japonsko ; Německo ; papír ; papírová skládanka ; origami

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474861>

15.

Vzdelávanie seniorov na slovenských vysokých školách - univerzity tretieho veku a ostatné vzdelávacie aktivity slovenských vysokých škôl v oblasti ďalšieho vzdelávania [Education of senior citizens at Slovak universities - third age universities and other educational activities of Slovak universities in the field of further education] / František Blanár -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 30, č. 2 (2019), s. 16-30.

Vysoké školy se kromě zabezpečování terciárního vzdělávání podílejí také na systému celoživotního vzdělávání, a to zejména prostřednictvím programů dalšího vzdělávání. V roce 2018 tuto možnost nabízelo na Slovensku 67 vysokoškolských pracovišť s 292 studijními programy, které navštěvovalo 14 141 účastníků. Senioři ve věkové skupině nad 65 let tvořili v rámci dalšího vzdělávání slovenských vysokých škol téměř čtvrtinu všech vzdělávaných. Šedesát procent veřejných vysokých škol nabízelo v akademickém roce 2018/2019 vzdělávací programy univerzity třetího věku. Tento typ vzdělávacích aktivit si do budoucna zaslouží zvýšenou pozornost, a to vzhledem k demografickému vývoji a trendu rostoucího počtu účastníků.

celoživotní vzdělávání ; další vzdělávání ; univerzita ; vysoká škola ; vzdělávací program ; univerzita třetího věku ; starší člověk ; odchod do důchodu ; volný čas ; demografie ; statistická data ; Slovensko ; 2018 ; 2018/2019

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/474543>